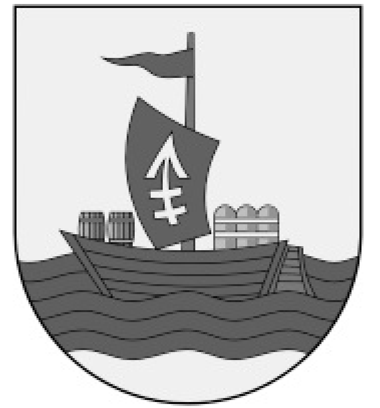
КРЫВІНКА

ЖНІВЕНЬ
№ 12 (166)
2015 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

КІНУТАЯ ЗЯМЛЯ

Ужо некалькі месяцаў прыдарожная стужка зямлі шашы Мінск – Віцебск блізу Ржаўкі з’яўляецца арэнай вялізных пераменаў. Ужо хутка тут замест яловых прыдарожных насаджэнняў будзе поле.

Ёлкі тыя спілавалі, пні выкарчавалі. Зараз праводзіцца планіроўка паверхні. Мабыць, налета, прыдарожная стужка зямлі зашуміць спелым коласам…

Усё будзе так, як запланаваў Мікалай Шарстнёў – наш новы кіраўнік вобласці, калі пазіраў у вакно, едучы аднойчы ў Бешанковічы.

Але акрамя той прыдарожнай стужкі ў нас ёсць яшчэ трохі іншай зямлі, якой не карыстаюцца – кінутай. Яна недасяжна зроку з вакна начальніцкай машыны. Не сказаць, што яна неўрадлівая. Проста, яна недасяжная начальніцкаму воку, а таму да яе ніяк не даходзяць рукі. Сёння блізу кожнай вёскі ёсць дзясяткі кінутых так званых прысядзібных надзелаў, многія з якіх нават не косяцца, а павольна зарастаюць кустоўем.

Ды што прысядзібныя надзелы! Ладныя кавалкі зямлі памерам па некалькі гектараў стаяць гадамі не сеяныя, не кошаныя. І адзін з іх ляжыць за пяць кіламетраў ад нашага райвыканкаму, злева ад дарогі Старыя Ранчыцы – Паліцы, перад Новымі Ранчыцамі.

Гэты кавалак зямлі (плошчай гектараў на восем-дзесяць) ні летась, ні залетась не араўся, не сеяўся і не касіўся. Ці то ён належыць сельсавету, ці лясгасу, ці застаецца калгасным – невядома. Раней, на мяжы стагоддзяў, тут былі агароды бешанковіцкіх начальнікаў. І яны няблага радзілі. Садзілі тут і бульбу, сеялі збажыну. Але начальнікам сталі плаціць дастаткова, і яны адмовіліся ад тых надзелаў. А мо занялі іншыя, бліжэйшыя да сябе. А на гэтым полі пачаў расці алешнік.

Іншы прыклад. Сёлета гэта трава стаіць блізу вёскі някошанай. Не касілася яна на гэтым полі і летась. Чаму? А хто яго ведае. Можа, лічыцца, што гэта зямля належыць сельсавету, патрэбна для пашы ранчыцкіх кароў. А мо “наватарцы” не хочуць лезці сюды з-за невялікай пераўвільготненасці.

Ёсць два шляхі развіцця сельскай гаспадаркі – інтэнсіўны і экстэнсіўны. Першы характэрны для сучаснага высакаразвітага грамадства, калі з адзінкі плошчы атрымоўваюць усё большы і большы ўраджай.

Але не варта забываць і пра другі шлях – пашырэнне пасяўных плошчаў за кошт тых, што калісьці належылі сяльчанам, а зараз кінутыя. Іх трэба тэрмінова вярнуць у севазварот, правесці зямельную рэформу, аб’яднаўшы такія надзелы, дзеля магчымасці працы на іх сучаснай тэхнікі. Калі паўстане неабходнасць замены аднаго надзелу на іншы, людзі з разуменнем аднясуцца да гэтага. Такіх, хто вядзе ўласную гаспадарку, на сяле засталіся адзінкі.

Разворваць жа прыдарожныя ахоўныя зоны, нібыта з мэтай пашырэння пасяўных плошчаў, а на справе дзеля карцінкі з вакна машыны, мякка кажучы, неразумна.

Г.Станкевіч

Партал твайго горада: http://beshankovichy.by

НАВІНЫ ЭКАНОМІКІ

ЗАПАЗЫЧАНАСЦЬ ЗМЕНШЫЛАСЯ

Па стану на 1-га жніўня пратэрмінаваная запазычнасць па заробках зменшылася на 80,8 млрд. рублёў або на 19,6 %. У Бешанковіцкім раёне арганізацый-даўжнікоў стала на дзьве менш.

Лідзіруюць па колькасці прадпрыемстваў-даўжнікоў па-ранейшаму Мінская і Віцебская вобласці - 211 і 192 адпаведна. Гэтыя рэгіёны займаюць першыя месцы і па сумах пратэрмінаванай запазычанасці – 142,3 і 126,3 мільярдаў рублёў адпаведна.

Зусім не маюць запазычанасці арганізацыі Брэсцкай вобласці, у Гомельскай вобласці іх 4, а ў г. Мінску такіх арганізацый 6.

У Бешанковіцкім раёне на 01.08.2015 пратэрмінаваную запазычанасць па зарплаце мелі тры арганізацыі:

ААТ "Бешанковічы Аграсэрвіс", КСПУП «Палітаддзелецагра", КСПУП "Пліссыагра", ЧСХУП "АграВітВін".

На 01.07.2015 такіх арганізацый было пяць. З гэтага спісу выбылі КСПУП «Палітаддзелецагра" і ЗАТ "АСБ-АГРА Наватар".

М.Васільеў

НАША ЖЫЦЦЁ

ВУЛІЦА ПУШКІНА, ДОМ №2

У гэтым доме жывуць акуратныя людзі. Такую ацэнку можна даваць па выгляду прыдомнай тэрыторыі. Яна тут дагледжаная, пры ўваходзе буяюць кветкі.

І таму зразумелы боль жыхароў, калі каля іхнага дому насвінячылі. Зрабіла тое бешанковіцкая арганізацыя, мабыць, газавікі, якія наводзілі парадак па сваёй гаспадарцы.

Можаце сабе меркаваць па фотаздымках: спачатку каля дома быў прыгожы зялёны газон, накшталт гэтага, што застаўся з другога боку дома №2.

А потым, пасля работы газавікоў, выгляд змяніўся. Але асаблівая жахліва будзе тут з першымі даждажамі і потым цэлую восень. Калі ўвесь бруд з вуліцы абуткам будзе пераносіцца ў кватэры.

Ад каго ж залежыць тая прыгажосць, што адны сваімі рукамі ствараюць, а другія разбураюць? Мусіць, не ў апошнюю чаргу ад начальнікаў той арганізацыі, пачынаючы ад самага галоўнага і да брыгадзіра. Бо калі яны не запатрабуюць зрабіць так, як было раней, то хто ж будзе патрабаваць? Простых люд у нас не прывучаны наводзіць нейкую прыгажосць. Пакуль над ім не пастаіш, не прымусіш гэта зрабіць.

А правіла мусіць быць простае: не рабіць горш, чым было. Лепш – калі ласка.

Калі пачнём за сабой прыбіраць?

Г.Станкевіч

ГУЧНАЯ СПРАВА

ЗА ДВА ГАДЫ СПРАВУ АБ НАЕЗДЗЕ НЕ РАСКРЫЛІ

Ноччу з 16-га на 17-га ліпеня 2013-га года на аўтадарозе Р-113 паміж Бешанковічамі і вёскай Дразды загінуў 20-гадовы жыхар Драздоў.

Афіцыйны сайт УДАІ МУС РБ у гэтай сувязі паведаміў:

"На 36-м кіламетры аўтадарогі Сянно-Бешанковічы-Ушачы паблізу вёскі Дразды Бешанковіцкага раёна ў 02:05 38-гадовы жыхар г.п. Бешанковічы, не маючы права кіравання (пазбаўлены за нецвярозы стан кіравання ў верасні 2010 года, у 2012 годзе зноў затрымліваўся за кіраванне ў стане ап'янення, таксама ў 2004 годзе пазбаўляўся правоў за тое ж парушэнне), кіруючы аўтамабілем «Фольксваген Пасат», здзейсніў наезд на 20-гадовага мясцовага жыхара, які ляжаў на праезджай частцы ў палаце руху аўто. Пры дастаўленні ў бальніцу пацярпелы сканаў."

Два гады бацька пацярпелага змагаецца за праўду. Следства працягваецца, хоць двойчы спынялася і распачыналася. Па справе было праведзена некалькі экспертыз, заключэнні не толькі не супадаюць, але нават супярэчаць адно другому.

Следства можа быць працягнута яшчэ тры гады. Пасля гэтага справа будзе аўтаматычна закрыта.

Г.Станкевіч

* * *

Калі цёмная ноч
ціхім болем атуліць
і абрусам тугі
небасхіл ахіне,
я лячу да цябе
ва ўспамінах, матуля –
ты на ганку стаіш,
ты чакаеш мяне.

Над прыціхлай зямлёй
ззянне зорак нясмелых,
вецер хваляй тугой
павявае з лугоў.
Галаву хмеліць
бэзавы хмель разамлелы –
адмысловы быў пах
у дзяцінства майго.

Дзень схаваўся даўно
за бярозавым гаем,
цень ад поўні,
вятрыскам разгойданы, знік.
А матуля стаіць,
а матуля чакае,
калі скончыцца час
у бясконцай гульні.

Ночы ўлетку кароткія,
як бліскавіцы.
Змружыш вочы,
а ранне гукае ў вакно.
Колькі, мама, табе
сноў тваіх недасніцца,
з-за таго, што твой сын
загуляецца зноў?

Думак рой прамільгне
праз бяссонныя ночы,
і слязінкі ў падушку
пральюцца цішком…
Пасмакую і я
ўволю хлеб той сірочы,
калі асірацее
утульны наш дом.

А пакуль ты стаіш
і чакаеш сыночка,
свет бясконцы
ўсміхаецца мне на ўвесь рот.
Феерверкам гарaць
зарападныя ночы,
і баліць тваё сэрца
начмі напралёт.

Калі цёмная ноч
ціхім болем атуліць
і абрусам сваім
небасхіл ахіне,
я лячу да цябе
ва ўспамінах, матуля –
ты на ганку стаіш,
ты чакаеш мяне.

Г.Станкевіч

КРЫМІНАЛ

ЗАБОЙЦА ЗАТРЫМАНЫ

27-га ліпеня бягучага года ва ўпраўленне ўнутраных спраў Заводскага раёна г. Мінска звярнулася заяўніца з заявай аб знікненні дачкі, 24-летняй жыхаркі г. Мінска, якая з 24-га ліпеня не выходзіла на сувязь па тэлефоне, а з 27-га ліпеня не выходзіла на працу.

Як ужо паведамілі сёння супрацоўнікі Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь, дзяўчыну забілі. Супрацоўнікамі крымінальнага вышуку Заводскага РУУС сталіцы сумесна з калегамі УУР ГУУС Мінгарвыканкама ў ходзе комплексу аператыўна-вышуковых мерапрыемстваў быў адшуканы 28-гадовы малады чалавек (грамадзянін Таджыкістана), які мае дачыненне да знікнення дзяўчыны.

Як высветлілася, малады чалавек быў знаёмым пацярпелай. Пры правядзенні вышуковых мерапрыемстваў праваахоўнікі вызначылі месцазнаходжанне дадзенага маладога чалавека, затрымалі і даставілі яго ў Заводскае РУУС г. Мінска.

...Аператыўнікамі было ўстаноўлена, што затрыманы ў сваёй кватэры (па месцы пражывання ў пасёлку Сенніца Мінскага раёна) задушыў пацярпелую пасля сваркі на глебе рэўнасці. Цела забітай ён загарнуў у прасціну, паклаў у вялікую дарожную сумку, пасля чаго вывез цела на аўтамабілі ў Бешанковіцкі раён Віцебскай вобласці і закапаў.

Кіраўніцтвам Следчага камітэта па Мінскай вобласці распачата крымінальная справа па факце забойства. У мэтах ўстанаўлення ўсіх абставінаў злачынства праводзяцца следчыя і працэсуальныя дзеянні, прызначаныя неабходныя судовыя экспертызы.

Таццяна Майсеева
прэс-афіцэр
Заводскага РУУС

ЗДАРЭННІ

ЗАГІНУЎ ЧАЛАВЕК

31-га ліпеня машына хуткай дапамогі Бешанковіцкай раённай бальніцы атрымала выклік у вёску Вялікія Галыні Бешанковіцкага раёна.

Але дапамога "хуткай" не спатрэбілася: чалавек ужо памёр. Са словаў медыкаў, пацярпелы быў са слядамі пчаліных укусаў. Цяпер следству прыйдзецца ўстанавіць, што ж стала першапрычынай смерці.

А. Тутэйшы

КРАДЗЁЖ РАСКРЫТЫ

7 жніўня ў 15 гадзін 40 хвілін у РАУС звярнуўся непрацуючы 1979 года нараджэння. Ён паведаміў, што днём 7-га жніўня невыяўлены злачынец са двара дома па месцы жыхарства здзейсніў крадзеж прыладаў для падводнай рыбалкі. Нанесеная шкода склала 3, 9 млн рублёў.

Супрацоўнікамі РАУС устаноўлена, што па папярэдняй версіі злачынства здзейсніў непрацуючы, 1988 года нараджэння. Распачата крымінальная справа па ч. 1 арт. 205 КК.

З сайта МУС

ГУЧНАЯ СПРАВА

У СЕМЯНЦОВЕ ЛЮДЗІ ДЗЯЖУРАЦЬ ПА НАЧАХ

Падазраваны ў серыі падпалаў вясковых дамоў арыштаваны, а жыхары Семенцова вось ужо чацвёрты месяц запар працягваюць дзяжурыць па начах, піша "СБ - Беларусь сягоння".

Чаму вяскоўцы з бешанковіцкай вёсачкі так надоўга пазбавіліся сну? Па просьбе чытачоў, якія патэлефанавалі ў карпункт і папрасілі праліць святло на пакуль яшчэ цёмную справу, выязджаю ў Семенцова. За апошнія месяцы гэты населены пункт набыў сумную вядомасць на ўсю краіну. Менавіта тут вясной адзін за адным пачаліся падазроныя начныя пажары. У выніку згарэлі дзве дачных хаты і адна жылая з надворнымі пабудовамі. Плюс асобны хлеў на іншы сядзібе. Яшчэ адну дачу атрымалася выратаваць - агнём быў знішчаны дах, пашкоджаныя перакрыцці і сцены. У агульнай складанасці здарылася пяць пажараў. У адну з травеньскіх начэй у пасёлку а палове на першую загарэліся адразу дзве хаты. В.а. начальніка Бешанковіцкага РАНС Ігар Скрыпкін, які пагадзіўся мяне суправаджаць, уводзіць у курс справы:

- Сітуацыя неардынарная. Амаль за 15 гадоў службы падобнага не ўзгадаю. Ужо на першапачатковым этапе нашы спецыялісты выказалі здагадку, што маюць справу з падпаламі. У такіх выпадках звычайна мы працуем сумесна з міліцыяй і Следчым камітэтам. Падазрэнні пацвердзіліся. Складаная пажарна-тэхнічная экспертыза паказала: серыя узгаранняў у пасёлку - гэта следства наўмысных дзеянняў.

Ігар Віктаравіч не хавае: выратавальнікам давялося нямала папрацаваць. Кожны раз па начной трывозе ў Семенцова імчаліся па 3-4 экіпажы пажарных, людзі рызыкавалі жыццём, ратуючы чужую маёмасць. Але самае цікавае, што крыху пазней следчыя арыштавалі самага галоўнага добраахвотнага памочніка, які выяўляў асаблівую стараннасць пры тушэнні, - 21-гадовага мясцовага хлопца.

Тага затрымалі ці не таго? Гэтае пытанне цяпер і мучыць жыхароў вёскі. Як водзіцца, населены пункт апынуўся пад уладай чутак і плётак. Хтосьці пачаў шаптаць, быццам падазраванага збілі і прымусілі сябе агаварыць, а хтосьці паведаміў тэлевізійнікам, што асабіста чуў тэлефонныя пагрозы аб новых падпалах. Намеснік начальніка Бешанковіцкага райаддзела СК Андрэй Бурнейка каментуе:

- Чуткі пра тэлефанаванні не пацвердзіліся. Цэлы і непашкоджаны арыштаваны, яму прад'яўленае абвінавачванне, цяпер ён праходзіць комплексную псіхо-лага-псіхіятрычную экспертызу. Абстаноўка ў Семянцове знаходзіцца пад кантролем адпаведных службаў. У інтарэсах следства выдаваць якую-небудзь інфармацыю ў дачыненні да абвінавачанага да суда мы не маем права. Але скажу адно: без важкіх на тое падстаў пракурор не даў бы санкцыю на арышт. Канчатковыя высновы аб вінаватасці альбо невінаватасці чалавека можа зрабіць толькі суд.

... А вось і напалоханае трывожнымі падзеямі Семянцова. Нейкіх дзьвесьце - трыста метраў па сельскай вуліцы, а нашу машыну праскайнавалі "рэнтгенаўскімі" поглядамі дзесяціцы вяскоўцаў. Яны кучкуюцца групкамі ў дварах, на вуліцы, ля калодзежаў.

"Вядома, мы па-ранейшаму не спім. Ці мала што! - Нягледзячы на ўсе яшчэ вострыя напал эмоцый, Антаніна Валуй і Таццяна Сцепанец адказваюць на пытанні спакойна. - Вось няхай бы прывезлі нам гэтага хлапчука, і ён сказаў бы прама: так, я вінаваты, але больш так рабіць не буду. Мы б і супакоіліся".

Шчыра кажучы, у такі просты зыход справы неяк не верыцца. Паразмаўляла з многімі. Здалося, што жыхары Семянцова не проста адаптаваліся да "баявой" абстаноўкі. Нягледзячы на тое, што вось ужо два месяцы ў вёсцы ўсё ціха і спакойна, самі бударажаць грамадскасць. Да журналістаў прывыклі, да міліцыянтаў, што пастаянна наведваюцца ў пасёлак - таксама.

Заадно з семянцоўцамі дзяжураць ля сваіх двароў пачалі і суседзі - жыхары прылеглай Ржаўкі. Нагода ёсць: адзін з дамоў гарэў на самай мяжы населеных пунктаў, якія зліліся ў адно цэлае. Зараз па начах мужыкі ўзбройваюцца ліхтарыкамі і вядуць светлавую пераклічку. Потым збіраюцца і абмяркоўваюць да світання вясковыя навіны. І нават, падсвечваючы ліхтарыкам, чытаюць газету - шукаюць святы і вызначаюць фазы Месяца. Кажуць, усе пажары былі прымеркаваны да праваслаўных дат, ды і поўня згуляла ролю. Хтосьці нават дадумаўся да таго, каб прывезці ў дом бабку-знахарку. Тая агледзела жыллё, зашаптала і зрабіла адназначную выснову: згарыш! Цяпер не спіць ўся сям'я ...

У начных чуваннях актыўна ўдзельнічае нават 80-гадовы дзед Шура. Але прагрэсіўней усіх да пытання пра бяспеку свайго жылля падышлі пенсіянеры Ляўковіч:

- Унук прывёз з Прыбалтыкі датчыкі руху, - кампетэнтна распавядаюць 73-гадовая Альбіна Анатольеўна і 83-гадовы Аляксандр Дзмітрыевіч. - Цяпер мы ўсталявалі іх па перыметры двара. Ледзь які шоргат - у доме загараецца лямпачка.

Шчыра кажучы, я шчыра паспачувала "рацыяналізатарам". За ноч прыблуда з суседняга пажарышча сабака Фунцік і вясковыя каты, птушкі дзясяткі разоў запальваюць у доме папераджальную "ілюмінацыю", падымаючы гаспадароў па трывозе.

Але для жыхароў Семянцова такі лад жыцця стаў правілам - забыцца пра перажытае не даюць папялішчы ... За пару гадзін зносін з гаманлівымі вяскоўцамі я даведалася не толькі пра выкарыстоўваныя усімі разам і кожным паасобку мерах бяспекі, але і біяграфію большасці жыхароў да сёмага калена. Хто, калі, у каго, колькі гадоў таму і што скраў. Хто каму дарогу перайшоў і хто чые інтарэсы абараняе. Хто падпісаў і хто не падпісаў характарыстыку на арыштаванага. І хто каго баіцца ... Так што начное сяброўства - толькі бачнасць яднання. Адзін камень у чужы агарод або неспадзявана зазірнуўшы ў суседскі двор у нявызначаны час чалавек сёння здольныя справакаваць канфлікт.

А яшчэ вёска падзялілася на тых, хто верыць у вінаватасць добрага аднавяскоўца, які да арышту без лішніх просьбаў дапамагаў ім па гаспадарцы, і тых, хто не верыць. Праўда, першых становіцца ўсё больш. Успамінаюць, што менавіта абвінавачваны першым будзіў народ паведамленнямі пра пажары. І па тэлефоне, і, стукаючыся ў дзверы. Першым ляцеў да месца пажару, цягаў вёдры з вадой і дапамагаў абараняць ад іскраў і галавешак суседскія хаты. А напярэдадні то калоў дровы, то прыбіраў тэрыторыю каля будучых папялішчаў. Супадзенне?

Дарэчы, агледзеўшы пажарышча, я пераканалася: як бы жорстка ні паступаў злачынец, намеру на знішчэнне ўсёй вёскі ў яго не было. Ва ўсіх выпадках ён выбіраў аб'екты, якія знаходзіліся на аддаленні ад суседзяў. І толькі аднойчы падпаліў дом, дзе спалі людзі, - гэтай сям'і замест старога згарэлага ўжо выдзелілі ў гаспадарцы новы дыхтоўны дом, вяскоўцы сабралі матэрыяльную дапамогу. Чым жа кіраваўся падпальшчык і чаму так рабіў? Семянцоўцы варожаць: можа, чакаў ўзнагароды ад МНС і хацеў выглядаць героем у вачах знаёмых, а можа - зачышчаў вёску ад мізэрных, на яго погляд, пабудоў? Мы гадаць не будзем. Адказы на ўсе пытанні дасць суд.

... А вось вёсцы пара б супакоіцца. Бо такі накал жарсці багаты не толькі хранічным недасыпаннем ды стратай здароўя. Хай начны спакой ахоўваюць тыя, каму гэта па абавязку службы трэба рабіць.

З афіцыйнага паведамлення СК:

"Ужо на першапачатковым этапе расследавання ўстаноўлена, што падазраваны з 7-га красавіка па 31-га траўня ў начны час сутак, здзейсніў падпалы трох дачных дамоў з гаспадарчымі пабудовамі да іх, размешчаных у вёсцы Семянцова Бешанковіцкага раёна Віцебскай вобласці, і аднаго прыватнага жылога дома. Пры гэтым пасля здзяйснення падпалаў мужчына пастаянна знаходзіўся побач з падпаленымі аб'ектамі. Акрамя таго, сумесна з грамадзянамі і ратавальнікамі прадпрымаў актыўныя дзеянні для ліквідацыі узгаранняў ".

Алена Бегунова
Рэспубліка

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ–2015

МІР ЗАМЕСТ ЗАРОБКАЎ

15 жніўня падчас наведваньня Менскага заводу колавых цягачоў (МЗКЦ) Аляксандар Лукашэнка ясна і выразна сфармуляваў сваё перадвыбарнае пасланьне, сваю праграму. Хоць гэты мэсыдж гучаў і раней, але цяпер ён прадстаўлены ў канцэнтраваным выглядзе і адчаканенай форме. І ў параўнаньні з выбарчымі праграмамі ў папярэдніх прэзыдэнцкіх кампаніях, цяперашняя выглядае вельмі кантрастна.

Нагадаю, што падчас усіх мінулых выбараў зьместоўная частка лукашэнкаўскага пасланьня зводзілася да абяцаньня падвысіць сярэдні заробак у краіне да пэўнага ўзроўню. Аднак цяпер усё рэзка памянялася. «Я пачынаю пытацца: а што хоча народ пачуць ад будучых кандыдатаў у прэзыдэнты? А народ хоча заробку пабольш і пажадана паменш працы... Але ня гэта сёньня галоўнае», — глыбакадумна заявіў кіраўнік дзяржавы, выступаючы на МЗКЦ.

Такім чынам, заробак цяпер — не галоўнае. А што ж ёсьць галоўнае, калі не ўзровень жыцьця насельніцтва? Лукашэнка тлумачыць: «Ідзе перадзел сьвету. І заробак — гэта вельмі важна. Але перада мной як прэзыдэнтам стаіць задача абараніць краіну. І як нам, сярэдняй дзяржаве, па цяперашніх мерках, выстаяць, вытрываць, і каб мы не патрапілі, як дзьве шасьцярэнькі, каб нас не зьмялі і не ўтапілі. Вось што сёньня самае галоўнае ».

То бок, штучна ствараецца сытуацыя крэпасьці ў аблозе. Беларусі, нібыта, пагражае страшная зьнешняя небясьпека, вакол ворагі. Прычым, «за гэтай бойкай па адзін, і па другі бок стаяць моцныя гэтага сьвету», — запэўнівае А. Лукашэнка. То бок, пагроза зыходзіць і з Захаду, і з Усходу, ад, нібыта, саюзьнікаў. Галоўнае, нагнятаць напружанасьць, наганяць страху. Дарэчы, гэтую задачу добра выконваюць расійскія тэлеканалы. І калі ўсе напалоханыя, заікацца аб заробках неяк няёмка. «Як бы нам ні было цяжка, мы павінны захаваць мір у нашай краіне, усё роўна, зь якім прэзідэнтам. Трэба, каб былі мір і стабільнасьць», — як заклён паўтарае ён. Такім чынам, мір, адсутнасьць вайны замест росту заробкаў, падвышэньня дабрабыту — вось сутнасьць перадвыбарчай праграмы Лукашэнкі. І народу толькі застаецца дзякаваць і кланяцца.

Якое апусканьне амбіцый! Яшчэ ж зусім нядаўна Лукашэнка будаваў у Беларусі зіхатлівы «Горад на Узгорку», Зямлю запаветную. Беларускі лідэр бачыў краіну як «духоўнага лідэра ўсходнеславянскай цывілізацыі», як эталён, узор, прыклад для астатніх народаў, якім ня так пашанцавала з прэзыдэнтам. «На Беларусь глядзяць як на выратавальніка славянскай цывілізацыі, і мы павінны гэтую цывілізацыю выратаваць!», — пафасна вяшчаў Аляксандар Лукашэнка. А зараз усё гэта ператварылася ўсяго толькі ў тэрыторыю выжываньня. Які сумны фінал грандыёзнага праекту.

Здавалася б, у канцэпт міру, адсутнасьці вайны, стабільнасьці добра ўпісваецца сцэнар «ціхіх выбараў». То бок, прэзыдэнцкая кампанія праводзіцца як руцінная, тэхнічная, бюракратычная працэдура, без скандалаў і канфліктаў. І такому сцэнару ніхто не пагражае, нават апазыцыя не заклікае да Плошчы, арыентуецца, як кажа Тацяна Караткевіч, на «мірныя перамены».

Але, падаецца, такія зусім ужо ціхія выбары не задавальняюць Лукашэнку. Бо калі ўсё ціха і мірна, то навошта патрэбны «абаронца стабільнасьці»? Ад каго абараняць? Таму трэба штучна стварыць ворагаў, арганізаваць напружанасьць ці імітаваць яе, каб напужаць народ.

Што для гэтага робіцца? **Па-першае,** рыхтуецца новая вэрсія прэзыдэнцкай дырэктывы «Аб мерах па ўмацаваньні грамадзкай бясьпекі і дысцыпліны». **Па-другое,** 18 жніўня падпісаны прэзыдэнцкі ўказ № 356, якім зацьвярджаецца Палажэньне аб камісіі па супрацьдзеяньні экстрэмізму і барацьбе з тэрарызмам. Такія камісіі будуць ствараца абласнымі выканкамамі і Мінгарвыканкамам.

Па-трэцяе, знайшлі і «тэрарыстаў». Імі выявіліся падазраваныя ў напісаньні вулічных графіці. Іх затрымлівалі як тэрарыстаў, узброены спэцназ прымяняў такія сілавыя сродкі, што адзін хлопец атрымаў двайны пераломам сківіцы.

Па-чацьвёртае, заява міністра ўнутраных спраў Ігара Шуневіча, што міліцыя гатовая да выбараў. «Магу гарантаваць — мы гатовыя да адэкватнага адказу на любы выклік, любую пагрозу. Мы гатовыя да таго, каб мінімізаваць любыя шкодныя наступствы. Скажу нават больш: мы гатовыя на сённяшні дзень спрацаваць трохі раней, калі будзе ў гэтым неабходнасьць, каб не давесьці сытуацыю да крытычнай», — падкрэсьліў міністар. Не зьдзіўлюся, калі ў дні галасаваньня па Менску будуць дэманстратыўна езьдзіць аўтазакі.

Але падаецца, што ўсё гэта робіцца ня толькі для таго, каб штучна стварыць напружанасьць і напалохаць абывацеля. Справа ў тым, што яны і самі баяцца. Усе гэтыя рухі робяцца яшчэ й таму, каб пераадолець уласныя страхі. Гучныя арышты апошніх дзён таксама ня сьведчаць аб спакоі і стабільнасьці ў краіне. Спакой нам толькі сьніцца.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

АДЗІНЫ ПАЛІТЫК

АД ПРЫПАВЕСЦІ ДА ЗАГАДУ

Без уяўлення вобразу жаданай будучыні немагчыма выбудаваць стратэгію развіцця. Але адсутнасць вобразу будучыні — гэта яшчэ паўбяды. У беларускай эліты за два дзесяцігоддзі так і не склаўся вобраз сучаснасці.

Хто сказаў, што на вяршыні ўладнай «вертыкалі» не здольныя ўсвядоміць маштаб праблем, якія насоўваюцца на нас? Здавалася б, яшчэ ў пачатку ліпеня адзіны палітык (АП) адмаўляўся прызнаваць наяўнасць у краіне эканамічнага крызісу. Ён супакойваў панікёраў: «Цяжкасці гэтыя часовыя і абсалютна пераадольныя. У нашай нядаўняй гісторыі мы годна вытрымлівалі і не такія выпрабаванні!»

Часовыя цяжкасці — гэта як часовая цяжарнасць. Але іншай цяжарнасць у прадстаўнікоў Homo sapiens і не бывае. Ёсць і яшчэ адна аналогія: цяжарнасць выклікаецца ваганнямі, адказнасць за якія нясе знешняя крыніца. Без адкрытасці навакольнаму свету зацяжарыць нельга. Вось як гэту аналогію АП патлумачыў у ліпені: «Сусветны і рэгіянальныя эканамічныя крызісы ў апошні час моцна ўдарылі не толькі па нас. Але наша адкрытая эканоміка, адчувальная да ваганняў (выдзелена. — С.Н.) знешніх рынкаў, пакутуе і ад санкцыйных войнаў, якія праводзяцца Захадам і Расіяй».

Прайшло два месяцы. 6 жніўня, прымаючы прэм'ер-міністра Андрэя Кабякова, АП загаварыў на мове вайны: «Я разумею — складанасці і цяжкасці. Але лічыце, што ў нас ідзе ў эканоміцы вайна, ваеннае становішча. І мы павінны зрабіць усё для таго, каб вось у гэтых ваенных эканамічных умовах выканаць тыя задачы, якія перад сабой паставілі, і мы павінны іх вырашыць у гэтым годзе».

Вось такія перамены ва ўспрыманні рэальнасці! І яны былі дасягнутыя ў такія сціслыя тэрміны без тэарэтычнай рэфлексіі. Гэта не наш метад. Наш мае на мэце ўменне «ісці ад жыцця», што і было ў чарговы раз публічна прадэманстравана.

Не спяшайцеся радавацца

Жыццё дыктуе простыя рашэнні. Калі склады затаваранымя, то «першая задача — гэта прадаваць тое, што мы вырабляем».

Д'ябал, як вядома, мае схільнасць хавацца ў дэталях. Таму задача «прадаваць», пастаўленая ў агульным выглядзе, распадаецца на задачы ніжэйшага рангу: «куды прадаваць», «па якім коште прадаваць» і г. д. Але ўся гэтая сукупнасць падзадач павінна ў выніку дазволіць ураду адказаць на галоўнае пытанне АП: «Грошы, дзе грошы?»

«Усё праходзіць, і гэта пройдзе», — супакойваў нецярплівых і мітуслівых цар Саламон. 22 мая, выступаючы на VII з'ездзе Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, АП надаў біблейскай прыпавесці сучаснае гучанне: «Крызісы прыходзяць і сыходзяць», таму нам варта любой цаной захаваць працоўныя месцы.

Аднак 6 жніўня прэм'ер-міністру давялося выслухоўваць не чарговую прытчу, а жорсткі загад: «Чакаць, што будуць лепшыя часы ў нашых суседзяў, на нашых рынках, не даводзіцца, вы бачыце, як развіваюцца падзеі. Таму давядзецца ісці, праломвацца, канкурыраваць на іншыя рынкі. Гэта задача кожнага».

Пры гэтым АП падкрэсліў, што «праломвацца» варта выключна за кошт мер, якія прымаюцца ў пажарным парадку. А «падсунуць нейкія вялікія крокі ў будучыні, і прытым крокі не заўтрашняга дня» ні сабе, ні грамадству ён не дазволіць.

6 жніўня прагучала і такое нязвыклае для лексікону АП слова, як «рэформа». Але не спяшайцеся радавацца. Рэінкарнацыі палітыкі лібералізацыі не плануецца. Мне ўжо даводзілася адзначаць раней, што на выклікі гісторыі палітычныя эліты адказваюць альбо распрацоўкай інавацыйных ідэй, якія адкрываюць новыя творчыя магчымасці, альбо вяртаннем да старых каштоўнасцяў, што апраўдалі сябе ў мінулым, г. зн. «архаізацыяй».

Які шлях выхаду з крызісу абраў АП — ні для каго не з'яўляецца таямніцай, і 6 жніўня ён свой стратэгічны выбар пацвердзіў: «Я глыбока не ўнікаў у гэтыя праблемы, але бачыў, што многія дзяржавы гэта перажывалі, і бачу наступствы падобных рэформаў. У нас таксама ў некаторых сверб, у часткі нашага грамадства: вось не атрымліваецца, патрэбны нейкія перамены».

Абгрунтаваная асцярога. Прыгадаем «арабскую вясну». Аўтарытарныя рэжымы пакінулі пасля сябе выпаленае інстытуцыянальнае поле. Няма правіл, прымальных для большасці грамадзян. Няма грамадскіх і палітычных арганізацый, здольных адводзіць незадаволенасць. У такіх умовах людзям нічога больш не застаецца, як выходзіць на плошчу.

Акрамя краіны — нічога

Унітарная дзяржава — форма дзяржаўнага ладу, пры якой яе часткі з'яўляюцца адміністрацыйна-тэрытарыяльнымі адзінкамі і, у адрозненне ад федэрацыі, не маюць статусу дзяржаўнага ўтварэння. Такое вызначэнне нам падказвае Вікіпедыя.

Не буду аспрэчваць. Але мы маем справу з прынцыпова іншым тыпам унітарнага. Вось як яго тлумачыць сам АП: «Улада, і прэзідэнт перш за ўсё, я ўжо часта вам пра гэта казаў, павінны кантраляваць самае галоўнае тры рэчы: уладу — яна не прыватызуецца, уласнасць і грошы. Гэта павінна быць перш за ўсё. Ну і потым, я ўжо казаў, ідэалогія ў нас не прыватызуецца і гэтак далей».

Учытайцеся: улада і прэзідэнт павінны кантраляваць... уладу. АП не памыліўся. Для яго паняцці «улада» і «прэзідэнт» з'яўляюцца сінонімамі. Нездарма ж ён разглядае сябе ў якасці адзінага палітыка ў краіне.

Улада не прыватызуецца. Г. зн. няма іншых носьбітаў улады акрамя самога АП. Уласнасць і грошы не прыватызуюцца. Гэта значыць, што няма іншых уладальнікаў уласнасці і грошай акрамя самога АП. З ідэалогіяй тая ж гісторыя. І гэтак далей. Такім чынам літаральна ўсё — рухомае і нерухомае, адушаўлёнае і неадушаўлёнае, матэрыяльнае і віртуальнае — не можа быць нікім прыватызавана ў Беларусі, таму што яно ўжо прыватызавана. Здагадайцеся з трох разоў, кім?

Вышэй я казаў пра існаванне прынцыпова іншага тыпу ўнітарнага (ад лацінскага «unitas» — «адзінства»). Але «прынцыпова іншае» не азначае «прынцыпова новае». У якасці каментатара паклічу на дапамогу расійскага гісторыка Юрыя Півавара: «Ёсць такі тэрмін у навуцы, калі словы «ўлада» і «ўласнасць» аб'ядноўваюцца ў адно слова «ўладаўласнасць». Гэта азначае, што той, хто мае ўладу, той і валодае ўласнасцю. Што ўласнасць не гуляе сама па сабе. Прычым слова «ўласнасць»

(працяг на стар. №4)

АДЗІНЫ ПАЛІТЫК

(пачатак на стар. №3)

не зусім дакладнае. Уласнасць — гэта асаблівы прававы інстытут. А тут, хутчэй, гаворка ідзе пра маёмасць».

Такім чынам, беларускі тып унітарнага ўяўляе сабой арганізацыйна-прававую форму камерцыйнай арганізацыі з адным удзельнікам (УП «Беларусь»). Маёмасць унітарнага прадпрыемства знаходзіцца ў прыватнай уласнасці, з'яўляецца непадзельнай і не можа быць размеркавана па ўкладах (долях, паях), у тым ліку паміж работнікамі прадпрыемства.

Але па такім прынцыпе ў Кіеўскай Русі былі арганізаваны княжацкія вотчыны, а тып адносін паміж князем і падданымі амерыканскі гісторык Рычард Пайпс называе патрыманіяльным (радавым).

З тых часоў мала што змянілася. І як тут не пагадзіцца з АП: «У мяне акрамя краіны нічога няма».

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
"Новы час"

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

НАВОШТА СТОЛЬКІ ЗБОЖЖА?

«У Беларусі намалацілі 8 мільёнаў тон збожжа», — радасна паведамляюць у Міністэрстве сельскай гаспадаркі. Разбіраемся, куды яно пойдзе і ці хопіць нам гэтых мільёнаў.

На хлеб, булачкі і батоны ідзе 1,1 мільёна тон. Разам са спіртам ды іншымі вырабамі будзе 1,5 мільёна тон. Столькі трэба нашым людзям на год, да наступнага ўраджаю, па падліках міністэрства сельскай гаспадаркі.

«Мы зерне не экспартуем, гэта на унутраныя патрэбы. 1,5 мільёна тон — для патрэб людзей, астатняе на корм жывёле — каля 7,5 мільёнаў тон», — кажуць у міністэрстве.

Летась у Беларусі сабралі 9 мільёнаў тон. І з іх паўмільёна па сёння ляжыць у свіранах.

«Жывёлагадоўля не можа даць дакладную лічбу, зерне ж не даецца ў чыстым выглядзе. У нас яшчэ каля паўмільёна тон мінулагодняга зерня. Але яно не псуецца амаль, добра захоўваецца. Нават насенне захоўваецца два гады», — апісваюць у Міністэрстве сельскай гаспадаркі.

Зерне ляжыць у свіранах, але мы яго завозім нават з ЗША. За мінулы год мы экспартавалі 247 тон трыцікале і 4 тысячы кілаграмаў іншых зерневых. Агулам мы заплацілі за гэта 160 тысяч долараў, па падліках Белстата.

На хлебазаводах, куды звярнулася Еўрарадыё, у адзін голас адказваюць: «Карыстаемся мукой з беларускага зерня». Нават прыватная кампанія Boulangerie карыстаецца беларускай мукой, так танней.

«Гэта дзеля таго, каб не вельмі дарагі быў наш прадукт, каб людзі маглі яго набываць, бо везці муку з-за мяжы дорага», — адказваюць у Boulangerie.

Пры гэтым летась Беларусь экспартавала 28 тысяч тон мукі на 9 мільёнаў долараў.

У Аўстрыі збожжа збіраюць на траціну менш, чым у Беларусі, і прадаюць яго за мяжу, падлічвае эканаміст Міхаіл Залескі:

«Аўстрыі хапае, і яны яшчэ экспартуюць. Нам трэба глядзець, колькі мы трацім збожжа на кілаграм свініны ці ялавічыны. Мы не падлічваем гэтага. А тут менавіта і трэба шукаць праблему. Бо тут неэфектыўнасць гаспадаркі, збожжа не ашчаджаецца, бо на вёсцы няма гаспадара, там асвойваюць рэсурс».

А мы збожжа не экспартуем, бо — «стратэгічны прадукт».

Арцём Мартыновіч
Еўрарадыё

СВАБОДУ ПАЛІТВЯЗНЯМ!

ГУМАНИЗМ ЧЕРЕЗ НЕ ХОЧУ

Вечером 22 августа на автовокзале «Восточном» в Минске несколько сот человек с цветами и крамольным бело-красно-белым флагом встретили освобожденного Николая Статкевича. Накануне президентских выборов, назначенных на 11 октября, Александр Лукашенко пошел на уступки Западу: помиловал политического заключенного № 1 и других фигурантов этого списка — анархистов Николая Дедка, Игоря Олиневича, Евгения Васьковича, Артема Прокопенко, диссидента Юрия Рубцова.

Официальная формулировка — «исходя из принципа гуманизма». Но белые нитки этой формулировки видны любому обывателю.

Статкевич был одним из соперников и, пожалуй, самым яростным критиком Лукашенко на предыдущих выборах, а его шестилетний срок стал мрачным символом расправы за Площадь — массовое выступление белорусов в Минске 19 декабря 2010 года. Обозреватели называли Статкевича личным врагом Лукашенко.

Во всяком случае, упоминая о нем, официальный лидер неизменно раздражался, повторял: хочет быть героем — пусть сидит. Нынешний же гуманизм через не хочу прозрачно связан с интересом белорусского руководства улучшить отношения с Евросоюзом, США по итогам выборов-2015.

Фактически Лукашенко проговорил этот прагматичный расчет 4 августа во время интервью «Еврорадио», «Радио Свобода» и TUT.by: «Я не стану лукавить, этот вопрос в повестке дня. Решить это могу только я… Если его выпускать, то выпускать до выборов. Если не выпускать, то не выпускать».

Ключевое здесь — выборы, о гуманизме — ни слова.

Лукашенко выдержал паузу

Понятно, что предстоящие выборы не станут праздником демократии. Налицо регресс даже в сравнении с кампанией-2010.

Тогда в избирательном бюллетене была обойма оппозиционных персоналий, ныне из пятерых потенциальных кандидатов лишь Татьяна Короткевич может быть отнесена к мягкой оппозиции. И то не бесспорно. В самом оппозиционном лагере активистку гражданской кампании «Говори правду» обвиняют в сговоре с режимом. На Площадь же ныне и вовсе никто не зовет.

Но эти априори бледные, как никогда имитационные выборы могут парадоксальным образом получить от Запада более снисходительную оценку. Западники нахлебались украинского вопроса, заценили ту позицию, которую занял в нем Минск, слегка дистанцировавшись от Москвы.

Короче, сегодня белорусским властям достаточно не особо бить внутренних оппонентов по головам, не сажать кандидатов после выборов в тюрьму — и прощение былых грехов с выходом на нормализацию отношений с ЕС и Вашингтоном становится реальной перспективой.

Ну и понятно, следовало снять вопрос политзаключенных, из-за которых, собственно, Запад и ввел санкции против верхушки режима.

«Белорусское руководство рассчитывает за счет этого шага добиться своей легитимации по итогам выборов, отмены западных санкций», — отметил в комментарии для Naviny.by минский обозреватель-международник Андрей Федоров.

И оппозиция, и демократические страны требовали выпустить политзаключенных давно. Но человек, в чьих руках была их судьба, тянул, просчитывал. Некоторые думали, что освободит перед майским саммитом «Восточного партнерства» ЕС в Риге, однако Лукашенко туда решил не лететь (прежде всего, пожалуй, чтобы не дразнить Москву).

Но дальше тянуть эту театральную паузу было нельзя. После голосования 11 октября живой политический товар потерял бы цену.

Нужны деньги и маневр

Освобождение политзаключенных, при том что критически мыслящий электорат не обманывается насчет причин гуманизма и не лелеет надежд на либерализацию, улучшает и внутренние позиции Лукашенко перед выборами.

Этим ходом действующий президент ослабляет козыри своих противников, особенно ратовавших за бойкот (наличие политузников было убийственным аргументом в обойме). Впрочем, иные из бойкотистов могут сказать: вот как мы напугали режим!

На самом деле решающими оказались экономические и внешнеполитические соображения. Россия в кризисе, обложена санкциями за Украину и, вероятно, не сможет далее субсидировать белорусского союзника в прежних объемах. На фоне же улучшения политических отношений с Западом у Минска повышаются шансы привлечь инвесторов, получить кредит МВФ.

Тот, правда, требует реформ, но политический фон тоже может повлиять на решение, да и опыт имитации экономических преобразований у белорусского правительства есть.

Среди обозревателей также популярен тезис, что Лукашенко за счет разморозки отношений с ЕС и США хочет расширить пространство геополитического маневра, застраховаться от экспансионистских поползновений Москвы.

Впрочем, как отмечает Федоров, «Украина имела куда более тесные отношения с ЕС и США, но это не уберегло ее от российской агрессии». Собеседник Naviny.by не исключает, что даже весьма условный прозападный тренд Минска может вызвать резкую реакцию Кремля.

(скарочана)

Александр Класковский
http://naviny.by

ФІНАНСАВЫ КРЫЗІС

«ФАКТ ОБВАЛЬНОЙ ДЕВАЛЬВАЦИИ НАЛИЦО»

Оценку стремительному падению белорусского рубля , когда 24 августа в результате торгов доллар прибавил 871 рубль, достигнув отметки 17 601, евро вырос на 1098 до 19 935 белорусских рублей, а российский рубль — на 1,59 до 247,3 рубля, в экспресс-комментарии «Салідарнасці» дал доктор экономических наук, профессор Борис Желиба.

– Факт обвальной девальвации налицо. Примерно такая же произошла в декабре прошлого года, когда российский рубль стал падать, а мы держались-держались, но потом обвалились на 30% вслед за ним, – считает экономист.

– Основные причины сегодняшнего обвала – внешние. Мы видим понижение цен на нефть, и процесс пока идет. Отсюда обвал российского рубля, поскольку экспорт России наполовину, наверное, зависит от углеводородов. А поскольку наши экономики взаимосвязаны, то вслед за ним можно констатировать и обвал белорусского рубля.

Однако можно найти причины девальвации и внутри нашей экономики. К примеру, Нацбанк вроде не создает много рублей, но все-таки в последние дни сделал несколько выпусков своих облигаций, которые предназначены под свободные рубли коммерческих банков. Значит, была излишняя рублевая ликвидность. Значит, в своих действиях Нацбанку нужно еще ужаться. Еще пример – Нацбанк чересчур активно рекомендовал банкам снижать депозитные рублевые проценты, чтобы удешевить кредиты для реального сектора. Можно сказать, что это происходило почти в административно-командном порядке.

В результате вкладчики стали переводить рублевые депозиты в валютные, создавать дополнительное давление на курс рубля.

Борис Желиба полагает, что у Нацбанка есть инструменты, чтобы смягчить удар от обвала белорусского рубля, но сделать это из-за внешних факторов будет очень непросто. Многое зависит, как дальше будут изменяться цены на нефть.

– Цены на нефть когда-нибудь должны достичь дна и оттолкнуться от него. Тогда негативные процессы замедлятся, российские рубль, возможно, начнет потихоньку отыгрываться, а мы – вслед за ним.

По мнению экономиста, держать деньги на рублевых депозитах все меньше смысла.

– После обвальной девальвации наступает период интенсивной инфляции. Поэтому я бы переводил сбережения в валюту.

Руслан Горбачев
http://gazetaby.com

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 28.08.2015 у 16.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.